

Sketch Λύσεων 2^{ης} Σειράς Ασκήσεων

a) $P/Q \rightarrow P$

Άσκηση 1

1. P (συνόθεση παραγωγής)
2. Υποπαγωγή
  - 2.1. Q (συνόθεση υποπαγωγής)
  - 2.2. P (από ① με επανάληψη)
3. $Q \rightarrow P$ (από ② με εισαγωγή $\rightarrow$)

b) $(P \vee Q) \vee R / R \vee (Q \vee P)$

1. $(P \vee Q) \vee R$ (συνόθεση παραγωγής)
2. Υποπαγωγή
  - 2.1. $P \vee Q$ (συνόθεση υποπαγωγής)
  - 2.2. Υποπαγωγή
    - 2.2.1. P (συνόθεση υποπαγωγής)
    - 2.2.2. $Q \vee P$ (από 2.2.1 με εισαγωγή $\vee$)
    - 2.2.3. $R \vee (Q \vee P)$ (από 2.2.2 με εισαγωγή $\vee$)
  - 2.3. Υποπαγωγή
    - 2.3.1. Q (συνόθεση υποπαγωγής)
    - 2.3.2. $Q \vee P$ (από 2.3.1 με εισαγωγή $\vee$)
    - 2.3.3. $R \vee (Q \vee P)$ (από 2.3.2 με εισαγωγή $\vee$)
  - 2.4. $R \vee (Q \vee P)$ (από 2.1, 2.2, 2.3 με αναλοισή $\vee$)
3. Υποπαγωγή
  - 3.1. R (συνόθεση υποπαγωγής)
  - 3.2. $R \vee (Q \vee P)$ (από 3.1 με εισαγωγή $\vee$)
4. $R \vee (Q \vee P)$ (από 1, 2, 3 με αναλοισή $\vee$)

c) $P \rightarrow Q \vee R, Q \rightarrow S, R \rightarrow S / P \rightarrow S$

1. $P \rightarrow Q \vee R$ (υπόθεση παραγωγής)
2. $Q \rightarrow S$ (υπόθεση παραγωγής)
3. $R \rightarrow S$ (υπόθεση παραγωγής)
4. Υποπαράγωγη
  - 4.1 P (υπόθεση υποπαράγωγής)
  - 4.2 $P \rightarrow Q \vee R$ Canό 1 με επανάληψη)
  - 4.3 $Q \vee R$ Canό 4.1, 4.2 με απαλοιφή $\rightarrow$)
  - 4.4 Υποπαράγωγη
    - 4.4.1 Q (υπόθεση υποπαράγωγής)
    - 4.4.2 $Q \rightarrow S$ Canό 2 με επανάληψη)
    - 4.4.3 S Canό 4.4.1, 4.4.2 με απαλοιφή $\rightarrow$)
  - 4.5 Υποπαράγωγη
    - 4.5.1 R (υπόθεση υποπαράγωγής)
    - 4.5.2 $R \rightarrow S$ Canό 3 με επανάληψη)
    - 4.5.3 S Canό 4.5.1, 4.5.2 με απαλοιφή $\rightarrow$)
  - 4.6 S Canό 4.3, 4.4, 4.5 με απαλοιφή $\vee$)
5. $P \rightarrow S$ Canό 4 με εισαγωγή $\rightarrow$)

$$d) \neg(Q \rightarrow R) \rightarrow ((P \rightarrow Q) \rightarrow (P \rightarrow R))$$

Άσκηση 2

1. Υποπαράγωγη

1.1 $Q \rightarrow R$ (υπόθεση υποπαράγωγής)

1.2 Υποπαράγωγη

1.2.1 $P \rightarrow Q$ (υπόθεση υποπαράγωγής)

1.2.2 Υποπαράγωγη

1.2.2.1 P (υπόθεση υποπαράγωγής)

1.2.2.2 $P \rightarrow Q$ (από 1.2.1 με επανάληψη)

1.2.2.3 Q (από 1.2.2.1, 1.2.2.2 με απαλοιφή $\rightarrow$)

1.2.2.4 $Q \rightarrow R$ (από 1.1 με επανάληψη)

1.2.2.5 R (από 1.2.2.3, 1.2.2.4 με απαλοιφή $\rightarrow$)

1.2.3 $P \rightarrow R$ (από 1.2.2 με εισαγωγή $\rightarrow$)

1.3 $(P \rightarrow Q) \rightarrow (P \rightarrow R)$ (από 1.2 με εισαγωγή $\rightarrow$)

2. $(Q \rightarrow R) \rightarrow ((P \rightarrow Q) \rightarrow (P \rightarrow R))$ (από 1 με εισαγωγή $\rightarrow$)

$$b) (P \rightarrow Q) \vee (Q \rightarrow P)$$

$$1. Q \vee \neg Q \text{ (Θεώρημα)}$$

$$2. \text{Υποπαράγωγη}$$

$$2.1 Q \text{ (ΥΥ)}$$

$$2.2 \text{Υποπαράγωγη}$$

$$2.2.1 P \text{ (ΥΥ)}$$

$$2.2.2 Q \text{ (επανάληψη)}$$

$$2.3 P \rightarrow Q \text{ (εισαγωγή } \rightarrow \text{ από 2.2)}$$

$$2.4 P \rightarrow Q \vee Q \rightarrow P \text{ (εισαγωγή } \vee)$$

$$3. \text{Υποπαράγωγη}$$

$$3.1 \neg Q \text{ (ΥΥ)}$$

$$3.2 \neg Q \vee P \text{ (εισαγωγή } \vee)$$

$$3.3 \neg Q \vee P \equiv Q \rightarrow P \text{ (Θεώρημα)}$$

$$3.4 Q \rightarrow P \text{ (απαδοική ισοδυναμία από 3.2, 3.3)}$$

$$3.5 P \rightarrow Q \vee Q \rightarrow P \text{ (εισαγωγή } \vee)$$

$$4. P \rightarrow Q \vee Q \rightarrow P \text{ (απαδοική } \vee \text{ 1, 2, 3)}$$

Άσκηση 3

(α) $\{P \vee Q, R \vee S\} / P \rightarrow S$

$\neg (1) P \vee Q$
 $\neg (2) R \vee S$
 $\neg (3) \neg(P \rightarrow S) \quad (3) [\neg \rightarrow]$

 $(4) P$
 $(5) \neg S$

 $(6) R \quad (1) [\vee] \quad (7) S \quad (5) [\text{del}]$

 $(8) P \quad (9) Q$

Υπάρχουν ερμηνείες $I_1 = \{P, \neg S, R\}$, $I_2 = \{P, \neg S, R, Q\}$ που είναι ικανοπ. το αρχικό σύνολο, άρα η εξαγωγή συμπερασμάτων δεν είναι έγκυρη.

(β) $P \rightarrow Q, P, \neg Q / R$

$\neg (1) P \rightarrow Q$
 $(2) P$
 $(3) \neg Q$
 $(4) \neg R$

 $(5) \neg P \quad (2) [\text{del}] \quad (6) Q \quad (3) [\text{del}]$

Δεν υπάρχει ερμην. που ικανοπ. το αρχικό σύνολο, άρα η εξαγωγή συμπερασμάτων είναι έγκυρη.

(c) $P \rightarrow Q \wedge R, Q \rightarrow S, R \rightarrow S / P \rightarrow S$

$$\begin{array}{l}
 \text{HYP } P \rightarrow Q \wedge R \\
 \text{HYP } Q \rightarrow S \\
 \text{HYP } R \rightarrow S \\
 \text{HYP } \neg(P \rightarrow S) \\
 \hline
 (4) [\neg \rightarrow] \\
 (5) P \\
 (6) \neg S \\
 \hline
 (7) \neg Q \quad (8) S \quad (2) [\rightarrow] \\
 \hline
 (9) \neg R \quad (10) S \quad (6) [\text{del}] \\
 \hline
 (11) \neg P \quad (12) Q \wedge R \quad (13) Q \quad (14) R \quad (15) [\text{del}] \\
 \hline
 (16) [\text{del}]
 \end{array}$$

Παρατηρώ ότι δεν υπάρχει εφ'ημέτια (έναντι των όποιων οι κλαδοί) που να ικανοποιεί το αρχικό σύνολο, άρα η εξαγωγή συμπέρασματος είναι έγκυρη.

(d) $P \rightarrow (Q \rightarrow R), P \wedge Q / R$

$$\begin{array}{l}
 \text{HYP } P \rightarrow (Q \rightarrow R) \\
 \text{HYP } P \wedge Q \\
 (3) \neg R \\
 \hline
 (4) P \quad (5) Q \quad (2) [\wedge] \\
 \hline
 (6) \neg P \quad (7) Q \rightarrow R \quad (1) [\rightarrow] \\
 \hline
 (8) \neg Q \quad (9) R \quad (5) [\text{del}] \quad (3) [\text{del}]
 \end{array}$$

δεν υπάρχει εφ'ημέτια. που να ικανοποιεί το αρχικό σύνολο, άρα η εξαγωγή συμπέρασματος είναι έγκυρη.

Άσκηση 4

(α) $\{ \neg Q, P \rightarrow Q \} / \neg P$

Έχω το σύνολο: $\{ \neg Q, P \rightarrow Q, P \}$.

Βρίσκω όρους επίλυσης:

$$P \rightarrow Q \equiv \neg P \vee Q$$

Άρα: $\{ \neg Q, \neg P, Q \}$ και η ακολουθία αναγωγής.

$$\{ \neg P, Q \} \xrightarrow{\neg Q} \neg P \xrightarrow{P} F$$

Άρα η εξαγωγή συμπεράσματος είναι ορθή.

(β) $\{ P \rightarrow (Q \rightarrow R), P \rightarrow Q, P \} / R$

Έχω το σύνολο: $\{ P \rightarrow (Q \rightarrow R), P \rightarrow Q, P, \neg R \}$.

και οι όροι επίλυσης είναι:

$$P \rightarrow Q \equiv \neg P \vee Q$$

$$P \rightarrow (Q \rightarrow R) \equiv \neg P \vee (Q \rightarrow R) \equiv \neg P \vee (\neg Q \vee R)$$

Άρα: $\{ P, \neg R, \neg P, Q, \neg P, \neg Q, R \}$ και η ακολουθία αναγωγής που προκύπτει είναι:

$$\{ \neg P, \neg Q, R \} \xrightarrow{\neg P, Q} \neg P, R \xrightarrow{P} R \xrightarrow{\neg R} F$$

Άρα η εξαγωγή συμπεράσματος είναι ορθή.

(γ) $\{ Q \rightarrow R, P \rightarrow Q, \neg P \rightarrow R, R \rightarrow S \} / S$

Έχω το σύνολο: $\{ Q \rightarrow R, P \rightarrow Q, \neg P \rightarrow R, R \rightarrow S, \neg S \}$.

και τους όρους επίλυσης:

$$Q \rightarrow R \equiv \neg Q \vee R$$

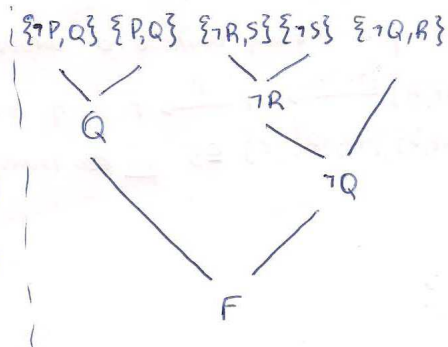
$$P \rightarrow Q \equiv \neg P \vee Q$$

$$\neg P \rightarrow R \equiv \neg \neg P \vee R \equiv P \vee R$$

$$R \rightarrow S \equiv \neg R \vee S$$

Άρα: $\{ \neg Q, R, \neg P, Q, P, R, \neg R, S, \neg S \}$

και το δέντρο αναγωγής δείχνει ότι η εξαγωγή είναι ορθή

Άσκηση 5

(α) $\{ \neg P \vee (P \wedge Q), P \rightarrow Q, Q \rightarrow R, \neg R \vee P \}$

βρίσκω τους όρους επίλυσης:

$$\neg P \vee (P \wedge Q) \equiv (\neg P \vee P) \wedge (\neg P \vee Q) \equiv \neg P \vee Q$$

$$P \rightarrow Q \equiv \neg P \vee Q$$

$$Q \rightarrow R \equiv \neg Q \vee R$$

Άρα: $\{ \neg P, Q, \neg P, Q, \neg Q, R, \neg R, P \}$

Η ανόλουθια αναγωγής που προκύπτει είναι:

$$\{ \neg R, P \} \xrightarrow{\neg P, Q} \{ \neg R, Q \} \xrightarrow{\neg Q, R} \text{F}$$

Άρα το σύνολο είναι μη ικανοποιήσιμο.

(β) $\{ \neg P \rightarrow Q, P \vee \neg Q, P \rightarrow Q, \neg P \vee \neg Q \}$

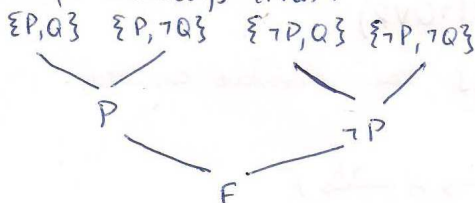
βρίσκω τους όρους επίλυσης:

$$\neg P \rightarrow Q \equiv P \vee Q$$

$$\neg P \rightarrow Q \equiv P \vee Q$$

Άρα έχω το σύνολο: $\{ P, Q, \neg P, \neg Q, \neg P, Q, \neg P, \neg Q \}$

το δέντρο αναγωγής είναι:

και καθίσταται το σύνολο μη ικανοποιήσιμο.

(γ) $\{ \neg P \vee A, Q \vee A, \neg P \vee \neg R, P \}$

Το σύνολο σε όρους επίλυσης είναι:

$$\{ \neg P, A, \neg P, A, \neg P, \neg R, P \} = S$$

Και για πιθανή ανόλουθια αναγωγής:

$$\{ \neg P, A \} \xrightarrow{\neg P, \neg R} \neg P \xrightarrow{P} \text{F} \quad \text{η οποία δίνει το}$$

$\{ \neg P, A, \neg P, \neg R, P \} \subseteq S$ μη ικανοποιήσιμο. Άρα και το S μη ικανοποιήσιμο.